

Dátum: 10/2015

POUČENIE PRE OPATROVATEĽKY OSÔB DÁVKA V MATERSTVE, RODINNÉ PRÍDAVKY A RODIČOVSKÝ PRÍSPEVOK

Dávka v materstve a rodinné dávky občanok EÚ/EHP v prípade zárobkovej činnosti v Rakúsku

Predovšetkým u profesijnej skupiny opatrovateliek osôb zo zemí EÚ/EHP sa často objavuje otázka, či a na ktoré dávky rakúskeho sociálneho systému môžu uplatniť nárok počas tehotenstva a neskôr v materstve vo forme rodičovského príspevku a rodinných prídavkov. Pravidlá upravujúce poskytovanie dávok v situáciách, keď sa jedná o občanov iného štátu, rieši rakúske národné i európske právo.

Pravidlá týkajúce sa nárokov na tieto dávky, ktoré stanovuje právo EÚ, obsahujú veľký počet prípadových konštelácií, ktoré nie je možné predstaviť v rámci jediného poučenia. Osobám, ktorých sa to týka, preto odporúčame získať informácie ohľadne ich konkrétneho prípadu u príslušného úradu, ktorý dávku vypláca (napríklad SVA). K tomu sa ešte pridáva skutočnosť, že jednotlivé úrady v praxi posudzujú tieto nároky rôzne.

Nasleduje prehľad najdôležitejších predpisov:

DÁVKA V MATERSTVE

Opatrovateľky osôb po podaní nároku dostávajú dávku v materstve. Nie je možné uplatniť nárok na výpomoc pri podnikaní vo forme vecného plnenia.

Pre poskytnutie dávky v materstve je postačujúce potvrdenie lekára o predpokladanom termíne narodenia dieťaťa (v prípade, že by sa jednalo o potvrdenie lekára v zahraničí, môže sa poistenkyňa odvolať na právo EÚ a SVA zaistiť preklad dokumentu).

Ak lekár v zahraničí potvrdí predčasnú ochranu v materstve, SVA dá podnet na vyšetrenie poistenkyne lekárom v Rakúsku. Ak by tento postup nebol možný, pokúsi sa overiť zahraničné potvrdenie s pomocou lekárskej služby.

To znamená: Ak SVA uzná predčasnú ochranu v materstve a osoba podávajúca nárok má pripoistenie u SVA, budú až do termínu, keď vzniká nárok na dávku v materstve, vyplácané nemocenské dávky. Všetky dávky v materstve budú prevedené do zahraničia, dieťa sa nemusí zdržiavať na území Rakúska.

Živnostníčky môžu podať žiadosť o výnimku z povinného poistenia podľa Zákona o sociálnom poistení živnostníkov (Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz, GSVG) a napriek tomu požiadať o dávku v materstve. V tomto prípade musia byť splnené nasledujúce predpoklady:

Pozastavenie živnosti (živnostenského oprávnenia) alebo oprávnenia k výkonu profesie (alebo oznámenie tzv. „novej“ samostatne zárobkovo činnnej osoby o prerušení zárobkovej činnosti u poisťovne) A minimálne **6 mesiacov trvajúce povinné poistenie** u zdravotnej poisťovne podľa GSVG na základe samostatne zárobkovej činnosti do doby **bezprostredne pred** nárokom na ochranu v materstve.

Dátum: 10/2015

RODINNÉ DÁVKY: RODINNÉ PRÍDAVKY A RODIČOVSKÝ PRÍSPEVOK

Pravidlá EÚ týkajúce sa nárokov na dávky nadväzujú v prípadoch občanov iných štátov na rôzne znaky skutkovej podstaty v nasledujúcom hierarchickom poradí: štát, v ktorom je vykonávané zamestnanie, štát, ktorý poskytuje výplatu dôchodku ako i štát trvalého pobytu, z čoho vyplýva mnoho prípadových konštelácií. Okrem toho je nutné zohľadniť, či sa jedná o rodinu, rodičov žijúcich oddelene alebo o samostatne vychovávajúceho rodiča. V tomto poradí je nadržaný ten štát, v ktorom jeden z rodičov vykonáva zárobkovú činnosť, alebo ak existuje obdobná situácia (poberanie dávky v materstve s následnou materskou dovolenkou).

Pozor: Rodičovský príspevok náleží len v prípadoch, v ktorých existuje i nárok na rodinné prídavky. Rozhodnutia Sociálnej poisťovne pre živnostníkov sa viažu na predchádzajúce rozhodnutie finančného úradu. Ak zanikne nárok na rodinné prídavky alebo ak je požadované ich vrátenie, platí to i pre rodičovský príspevok!

Pre výplatu rodičovského príspevku je vždy nutné, aby mal rodič **spoločné hlavné trvalé bydlisko (stred životných záujmov) s dieťaťom**, a to i v prípade, že je zárobková činnosť vykonávaná v inom štáte.

KONTAKTNÉ MIESTA PRE POSKYTNUTIE ĎALŠÍCH INFORMÁCIÍ

Rodinné prídavky

Finančný úrad v mieste vykonávania živnosti

Dávka v materstve a rodičovský príspevok

Sociálna poisťovňa pre živnostníkov
Zemská pobočka Dolné Rakúsko (Niederösterreich)
Hartmannngasse 2b, 1051 Wien

Zdravotnícka služba (GesundheitsService)
Telefón 05 08 08 - 2042
Fax 05 08 08 - 9249
e-mail gs.noe@svagw.at